

Gode råd, når du er pårørende til en patient med delir

Uro hos alvorligt syge og eventuelt døende kaldes i fagsprog delirium. I daglig tale kalder vi det 'delir'. Delir er en reaktion på forskellige fysiske ændringer i kroppen. Det kan skyldes selve sygdommen, en infektion eller den medicin, som patienten får. Delir er altså ikke en psykisk sygdom eller begyndende demens. Det er en psykisk reaktion på forskellige fysiske ændringer i kroppen.

Sådan viser uroen sig

Delir kan vise sig ved, at patienten:

- ændrer opførsel og gør usædvanlige ting
- har svært ved at koncentrere sig
- har svært ved at huske, hvad der lige er sket
- er følsom overfor lyde
- er fysisk urolig og har behov for at bevæge sig hele tiden
- er usammenhængende i tale og handling
- mangler initiativ
- er angst, vred og trist
- har svært ved at tage beslutninger
- er utryg eller fjendtlig i kontakten med andre mennesker
- er skiftende urolig i løbet af døgnet – ofte værst, når det er mørkt.

Delir kan optræde med ét eller flere af ovennævnte symptomer, ligesom det ofte varierer fra dag til dag.

Sådan kan du håndtere delir

- Vær rolig – det har stor betydning og kan forplante sig til patienten.
- Undgå at diskutere med patienten.
- Respektér, hvis patienten ikke vil have hjælp. Prøv eventuelt igen senere.
- Sig højt, hvad du gør, samtidig med at du holder øjenkontakt med patienten. Fx: "Nu tænder jeg for musikken".
- Undgå løs snak.
- Tal med patienten på en fast, men venlig måde.
- Undgå at give valgmuligheder. Sig fx: "Nu henter jeg mad til dig" i stedet for: "Hvad vil du have at spise?"
- Svar kort på patientens kommentarer.
- Gentag gerne, det du siger, flere gange.
- Undgå at være for mange omkring patienten.
- Bliv hos patienten, også om natten, hvis du magter det.
- Nævn ugedag, måned og tid på dagen. På den måde bliver patienten mindet om virkeligheden.

- Undgå aktivitet i den tro, at patienten skal "køres træt". Det giver blot langt mere uro.
- Gå en tur sammen, hvis patienten gerne vil ud.
- Ryd op omkring patienten. Patienten har gavn af overskuelige omgivelser, når han/hun oplever indre kaos.
- Sørg for svag belysning om natten.

Vi behandler patientens delir med medicin, som giver ro i tankekaos og dæmper angst. Det vil oftest føles som en lettelse, når patienten endelig falder til ro og sover. Når patienten falder til ro, kan du regne med, at symptomerne fra deliret er under kontrol, og at deliret er ved at gå over.

Delir påvirker også dig

Vi ved, at det er svært at være pårørende til en patient med delir, fordi man oplever patienten som forandret. Det kan være svært at være sammen med patienten i længere tid ad gangen, og mange oplever at blive vrede, frustrerede, kede af det og at føle usikkerhed og afmagt. Det er både helt normalt og forståeligt. I den situation kan det være godt at dele tanker og følelser med personalet, der kender reaktionerne hos både patienter og pårørende fra lignende situationer. Vi vil altid gerne tale med jer om jeres situation.

Kontakt og mere viden

Har du spørgsmål, eller har du brug for at tale med os om jeres situation, er du velkommen til at kontakte os.

Onkologisk Afdeling

Tlf. 97 66 14 00

Mandag – fredag 8.00 – 15.00

Find mere info: <https://aalborguh.RN.dk/onkologi>